

kunstkoepel

ACADEMIE VOOR MUZIEK & THEATER

ARTISTIEK PEDAGOGISCH PROJECT/SCHOOLWERKPLAN

(versie januari 2021)

Inleiding

Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater Lanaken-Bilzen-Zutendaal heeft een eigen **artistiek pedagogisch project (APP)** uitgeschreven, dat de goedkeuring van het schoolbestuur wegdraagt. Hierin geeft de academie een omschrijving van haar visie op de onderwijsopdracht en het verband tussen deze opdracht en haar visie op mens en maatschappij. Zij bepaalt de doelen die haar voor ogen staan en de werkwijzen die zij hiervoor wenst aan te wenden. Het academieteam staat als één blok achter dit APP. Dit project vormt de rode draad doorheen de artistieke vorming en zal de academie actief promoten naar de maatschappij.

“De leerling staat centraal”, is de kern van de onderwijsopdracht van deze academie. Het vormt het uitgangspunt voor de verdere uitbouw van de artistiek- pedagogische visie. De academie legt niet enkel de nadruk op het onderwijzen en ontwikkelen van artistieke talenten en vaardigheden, maar streeft minstens evenzeer naar de ontwikkeling van de persoonlijkheid bij elke leerling. Door gebruik te maken van het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK), brengt de academie haar werking systematisch in kaart en neemt ze hierdoor deel aan kwaliteitsbewaking. De toetsing van de academie aan het referentiekader kent momenteel zijn eerste opstart en is dus een dynamisch gegeven. Ook de evolutie van de maatschappij, de wijzigingen in het personeelsbestand en de start van een nieuwe directie zijn enkele factoren die van invloed zijn op het samenstellen van een artistiek- pedagogisch project. Bijgevolg is dit APP een dynamisch document dat in de komende schooljaren nog regelmatig bijgestuurd zal worden. Elke wijziging aan de artistiek- pedagogische visie zal voorgelegd worden aan het schoolbestuur, het gemeentebestuur van Lanaken.

De werking van de academie, de opleidingsstructuur, evaluatie, kwaliteitsbewaking en andere onderdelen worden beschreven in dit document. Daarom kan dit document ook aangewend worden als schoolwerkplan.

Elke leerling die zich inschrijft aan de academie dient akkoord te gaan met het artistiek pedagogisch project. Op die manier nemen ze op een geïnformeerde en gestructureerde wijze deel aan het onderwijsleerproces van de academie. Ook zijn zowel leerlingen, ouders als externen op de hoogte van de visie die de academie hanteert.

Vanuit het gehele academieteam wensen wij jou een hoogstaand artistiek schooljaar!

Getekend,

Wim Slangen

Directeur Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater Lanaken-Bilzen-Zutendaal

“opvoeden brengt de kern van de persoonlijkheid van het kind tot innerlijke vastheid, dit omdat het normen in zich heeft ontwikkeld waaraan het gedrag zich toetst en het ertoe aanzetten om in vrijheid en verantwoordelijkheid temidden van anderen en samen met hen zichzelf te zijn” (Buber).

Samenvatting van de doelen van onze academie

1. Wij streven een aangenaam en motiverend leer- en leefklimaat na zowel voor personeel als voor leerlingen en ouders. Het verstrekken van kwalitatief onderwijs steeds in combinatie met een kindvriendelijke of leerlinggerichte aanpak is de norm. Ook streven wij een efficiënte organisatie, een goed functionerende administratie en kwaliteitsvolle concerten/projecten na. Daarom verwachten wij ook van jou dat je het beste van jezelf geeft: je zet je goed in tijdens de les, werkt mee in de klas, en maakt tevens thuis genoeg tijd vrij om te oefenen en te studeren. Alleen zo bereiken we samen het beste resultaat.
2. Op basis van jouw eigen mogelijkheden kan je in de academie muzikale en/of verbale kennis en vaardigheden ontwikkelen. De Vlaamse regering heeft onderwijsdoelen vastgelegd dewelke elke leerling dient te behalen op het einde van zijn opleiding. Dit heeft zich vertaald in basiscompetenties, beroepskwalificaties en specifieke eindtermen. De leerkrachten van onze academie hebben deze onderwijsdoelen schooleigen gemaakt in zogenaamde jaar- en graadsplannen. Naast het maken en het uitvoeren van muziek en/of theater, vinden we het belangrijk dat je ernaar leert luisteren, achtergrondinformatie vergaart en een eigen mening leert vormen. Net daarom zijn naast het hoofdvak ook de omringingsvakken belangrijk. Op die manier leer je alles wat bij kunst hoort en komt het beste van jezelf naar boven. Door onze vernieuwende manier van werken mag je worden wie je bent: een brede kunstenaar. Je hebt een unieke eigenheid, je experimenteert en bent creatief, je beheerst je vak, je onderzoekt, je gedraagt jezelf als een teamspeler en je kan een stijlvol optreden verzorgen.
3. De academie streeft steeds naar een kwalitatief, mooi en afgewerkt artistiek product. Als podiumkunstenaar maakt een (publiek) toonmoment integraal deel uit van de opleiding. Je zal ook regelmatig proeven en toetsen moeten afleggen voor een jury. Deze is samengesteld uit leerkrachten van onze school. Optioneel kan deze aangevuld worden met externe juryleden. Zij controleren samen of je de basiscompetenties en beroepskwalificaties hebt behaald.
4. Ieders persoonlijkheid is belangrijk. Onze school streeft de ontwikkeling van de totale persoon na. Het leren met hoofd, hart en handen zal zo altijd zinvol zijn.
5. Door de kunst word je gevormd tot een cultureel ontwikkeld mens. Ook willen we je sociale vaardigheden ontwikkelen om je in staat te stellen positieve relaties met anderen op te bouwen. Dit versterkt ongetwijfeld je levenskwaliteit maar ook het maatschappelijk weefsel.

Inhoud

Inleiding	1
Samenvatting van de doelen van onze academie	2
Inhoud.....	3
Hoofdstuk 1: Situering van de academie.....	4
Hoofdstuk 2: Levensbeschouwelijke doelen.....	9
Hoofdstuk 3: Algemene onderwijsdoelen	10
Hoofdstuk 4: Artistiek- pedagogische doelstellingen	11
4.1 Doelstelling 1: Artistiek vormend onderwijs.....	11
4.1.1 Gedragsvormen.....	11
4.1.2 Leerstofgebieden	11
4.1.3 Artistieke doelstellingen	12
4.2 Doelstelling 2: Algemeen persoonlijkheidsvormend onderwijs.....	14
4.3 Doelstelling 3: Kwaliteitsontwikkeling	15
4.3.1 Kwaliteitsontwikkeling op het vlak van het stimuleren van de ontwikkeling van de leerling en resultaten en effecten.....	15
4.3.1.1 Adaptief onderwijs	15
4.3.1.2 Profiel van de leerkracht.....	17
4.3.1.3 Profiel van de leerling.....	17
4.3.1.4 Groepsgericht individuele attitude.....	17
4.3.1.5 Evaluatie	18
4.3.1.6 Begeleidingspraktijk / Crealab	21
4.3.1.7 Groepsmusiceren	21
4.3.1.8 Taakleerkracht muzikaleer	22
4.3.1.9 Zorgcoördinatie	22
4.3.1.10 Samenwerkingsverbanden / Alternatieve leercontext	23
4.3.2 Kwaliteitsontwikkeling inzake het beleid van de academie.....	23
4.3.2.1 Kwaliteitsontwikkeling van de interne schoolorganisatie	23
4.3.2.2 Kwaliteitsontwikkeling in het personeelsbeleid	25
4.3.2.3 Kwaliteitsontwikkeling inzake dienstverlening en klantvriendelijkheid.....	26
4.3.2.4 Kwaliteitsontwikkeling inzake uitstralingsactiviteiten en concerten	26
4.4 Doelstelling 4: Sociaal-culturele vorming	26
4.4.1 Culturele functie	26
4.4.2 Levenslang en levens- breed leren	27
4.4.3 Sociale functie	27
4.4.4 Ethisch bewustzijn.....	27
4.4.5 Besluit.....	27
4.5 Doelstelling 5: Kwantiteitsontwikkeling.....	27
4.6 Doelstelling 6: Opvoedingsmilieu	28
Hoofdstuk 5: Beleidsintenties voor de periode 2020-2025	29

Hoofdstuk 1: Situering van de academie

- Op 12 september 1972 wordt onder burgemeester dhr. Jules Gobyn en secretaris dhr. Herman Pauly een zelfstandige muziekschool opgericht en ministerieel erkend op 19 september 1972. De eerste cursussen zijn notenleer, piano, gitaar, viool, hout- en koperblazers. Het totale lestijdenpakket bedraagt ongeveer 100 lesuren en er werken 12 leerkrachten. In Lanaken-centrum worden de lessen gegeven in de Frater- en de Rijksschool. In Rekem en Veldwezelt wordt met een wijkklas gestart. Het leerlingenaantal breidt zich vlug uit zodat eigen lokalen noodzakelijk worden. In 1976 verhuist de hoofdschool naar het klooster in Smeermaas. Ook deze locatie wordt al snel te klein en op 1 februari 1981 verhuist de school wederom. Nu naar het voormalig kindertehuis in Gellik. Het aantal lesuren stijgt in die tijd tot 278 en de school kan verder uitgebouwd worden met de cursussen muziekgeschiedenis, samenspel en samenzang. Door grote gemeentelijke inspanningen krijgt de school de beschikking over een auditorium met een prachtig koororgel. Onder impuls van wijlen directeur dhr. Pétré, wijlen secretaris dhr. Moermans en de inzet van hun dynamische collegae promoveert de school tot academie op 1 september 1986. Ondanks de herstructurering van het muziekonderwijs in 1990 blijft de academie erg in trek bij de bewoners: de wijkklassen blijven bloeien en de academie krijgt een positieve uitstraling in zuidoost Limburg. Op 1 september 1992 wordt de officiële ministeriële erkenning tot het oprichten van een filiaal in Bilzen verkregen.

- Op 1 september 1997 wordt Roland Smeets aangesteld als directeur. Eén van zijn beleidsdoelstellingen is het inkleuren van de “witte vlekken” en een goede geografische spreiding van het aanbod theoretische en instrumentale vakken. Vanaf 1 september 2000 wordt het filiaal Zutendaal Ministerieel erkend. Ook worden er nieuwe wijkafdelingen te Rosmeer, Spouwen, Rijkhoven en Beverst opgestart. Waar mogelijk wordt samengewerkt met plaatselijke verenigingen door lessen aan te bieden in hun lokalen/repetitieruimten. Om de druk op onze theaterklas “First stage” in de hoofdschool te ontlasten, wordt de studierichting woord/theater ook aangeboden te Bilzen-centrum.

Door haar geschiedenis heen heeft de academie steeds baanbrekend werk verricht voor wat betreft onderwijskundige vernieuwingen. Midden jaren '80 worden de instrumenten accordeon en harp als primeur binnen de provincie toegekend aan de school. Ook verleent de school haar medewerking aan het uittesten en bijsturen van het leerplan AMV voor volwassenen.

Daarnaast krijgen jonge componisten, werkzaam aan onze school, “podiumkansen”.

De afdeling woord/theater profileert zich met nieuwe interdisciplinaire projecten ter gelegenheid van onder andere jubileumvieringen.

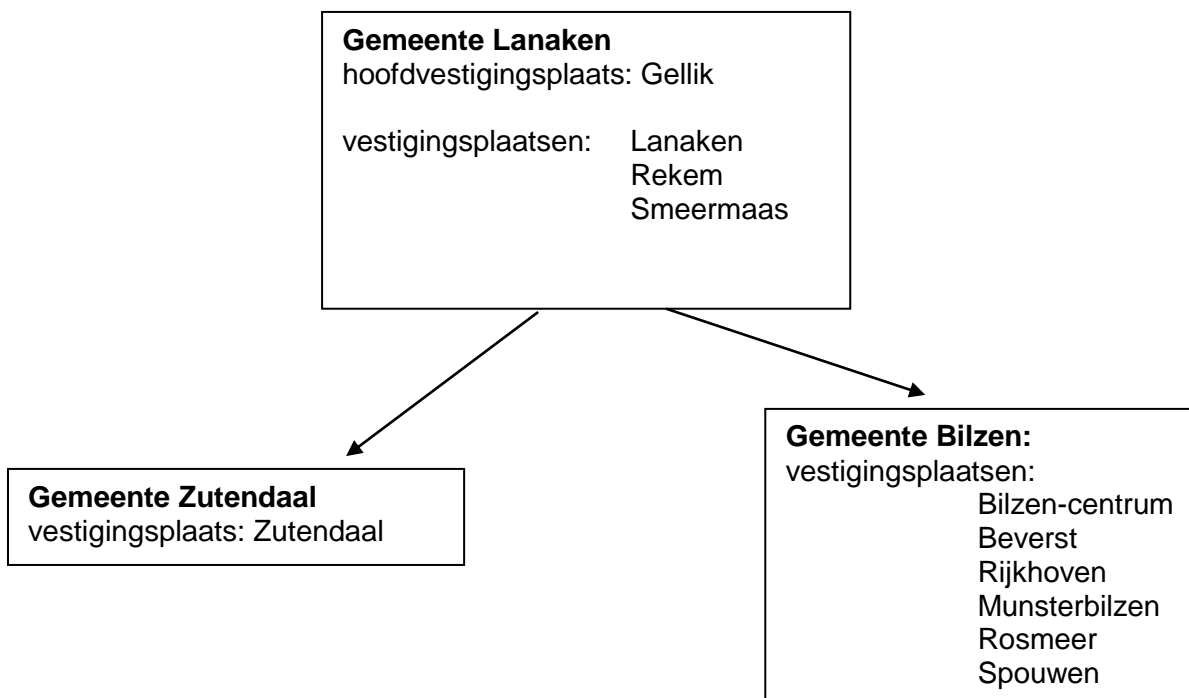
- In 2001 wordt het experiment “gelijktijdige opstart AMV en instrument voor 8-jarigen”/geïntegreerde lesmethodiek aangevraagd en goedgekeurd door de minister van onderwijs. Ook organisatorisch wordt vernieuwend gedacht: zo wordt er een taakleraar AMV aangesteld en wordt er een “middenkader” gecreëerd met onder meer de aanstelling van Dhr. Harry Faessen tot onderwijskundig adjunct-directeur. Per september 2003 hebben we de kaap van de 1000 regelmatige en financierbare leerlingen genomen en werken er ruim 75 personeelsleden. In het kader van verbreding van het onderwijsaanbod wordt in 2004 de optie jazz en lichte muziek aangevraagd en opgestart. Het lestijdenpakket stijgt intussen tot meer dan 450 uren.

Einde 2005 wordt de academie doorgelicht door het inspectieteam van het departement van onderwijs. Conclusie van het team: positief zonder voorbehoud. De hoofdschool barst intussen uit zijn voegen en er worden extra klaslokalen ingericht. In 2006 wordt er een samenwerkingsverband afgesloten tussen de Gemeentelijke Academie voor Muziek en Theater en de academie Beeldende kunst Bilzen. De 3 partnergemeenten Lanaken, Bilzen en Zutendaal worden verankerd in een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

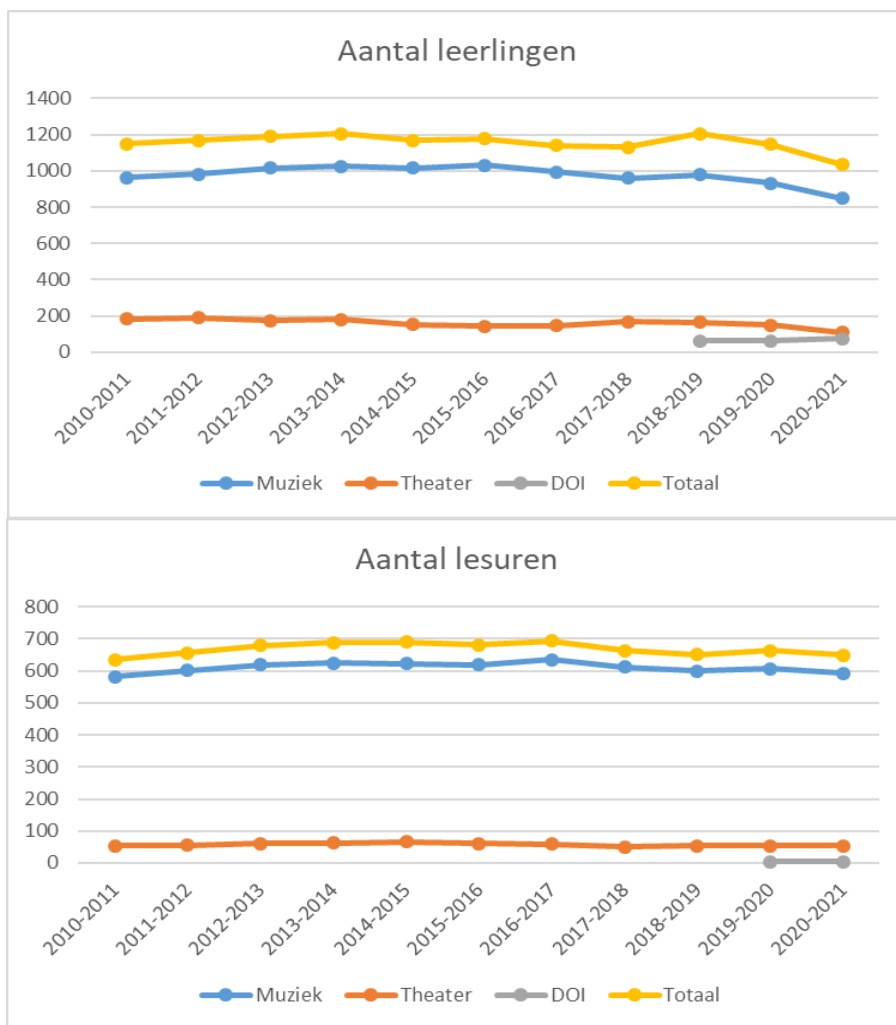
- Talentvolle jongeren worden intussen gemotiveerd om deel te nemen aan gerenommeerde (inter)nationale jongerenwedstrijden: Prinses Christina Concours, Vlamo, Dexia (intussen Belfius) Classics. Deze wordt vanaf 2015 niet meer ingericht. Zij worden geregeld laureaat van voornoemde wedstrijden. Om een optimale begeleiding van deze jongeren te garanderen wordt in september 2010 een “Jong Talentenklas” formeel opgestart. Ook wordt er een structureel samenwerkingsverband afgesloten met de Jong Talentenklas van het Conservatorium van Maastricht. Hierdoor kunnen onze jongeren onder meer les krijgen van (hoofd)vakdocenten instrument van het conservatorium. Het lestijdenpakket stijgt inmiddels tot meer dan 660 uren.
- Infrastructurele – en of renovatiewerken
  - 1) Na overleg met de gemeente wordt de hoofdschool van de academie vanaf 2010 uitgebreid met een aantal lokalen in het ontmoetingscentrum. Zo worden er een nieuwe accordeonklas, nieuwe AMC-klas, pop/jazzlokaal, een extra samenspellokaal en een theaterklas (rudimentair) ingericht.
  - 2) In het auditorium worden in 2011 een nieuwe geluidsinstallatie en in 2014 een gloednieuwe lichtinstallatie geplaatst.
  - 3) In het voorjaar van 2014 wordt het dak van de academie volledig gerenoveerd en geïsoleerd.
  - 4) Medio 2015 wordt de 2de theaterklas/vertelstudio volledig ingericht. Dit om de “overbevraging” van de theaterklas “First stage” op te kunnen vangen.
- Na onderhandelingen wordt in september 2011 het Jeugdmuziekatelier (JMA) Munsterbilzen “overgenomen”. Het betreft een gefaseerde 3 jaar durende integratie van het atelier in de organisatiestructuur van de academie.
- Op 1 september 2012 wordt onze school door de minister van onderwijs geselecteerd als pilotschool voor 2 projecten:
  - 1) Competentiegerichte inschaling en evaluatie van leerlingen.
  - 2) Wisselwerking en inhoudelijke afstemming tussen de verschillende opleidingsonderdelen van de muziekopleiding lagere graad /gelijktijdige opstart van instrument en algemene muzikale vorming.

Dit alles past in de aanloop en voorbereiding van het nieuwe Vlaamse decreet voor het Deeltijds Kunstonderwijs. Deze “selectie” is uiteraard een nieuwe pluim op onze hoed en een blijk van waardering voor de organisatie en de innovatieve/creatieve vermogens van het academieteam. In 2018 zal het genoemde experiment één van de belangrijke vernieuwingen in de nieuwe structuur van het DKO blijken.
- Door deelname aan de projecten “Musi’x” en “Competent in artistieke competenties”, vanaf september 2012, heeft onze academie mede richting en invulling kunnen geven aan de herstructurering van het DKO, welke definitief in voege trad op 1 september 2018. De ontwikkeling van een innovatieve methode voor het nieuwe vak MCV en de opbouw van de nodige expertise bij de ontwikkeling van de nieuwe didactiek *Competent in artistieke competenties* oogsten landelijk veel erkenning en navolging.

De organisatie ziet er als volgt uit:

Vanaf 2010 hebben het leerlingenaantal en het lestijdenpakket zich als volgt ontwikkeld:

Het deeltijds kunstonderwijs dat gegeven wordt aan de Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater behoort tot het officieel gesubsidieerde onderwijsnet van de Vlaamse Gemeenschap. Er worden twee domeinen aangeboden nl. muziek en woordkunst- drama. De gemeenteraad van Lanaken is het schoolbestuur van de academie. Zij heeft de eindverantwoordelijkheid voor de infrastructuur, voor het personeelsbeleid, voor het onderwijsaanbod en de beoogde kwaliteit. De academie telt vestigingsplaatsen in twee andere gemeenten: Bilzen en Zutendaal. Hun gemeenteraden werken ondersteunend en flankerend. De samenwerking wordt structureel bepaald in een interlokale vereniging (ILV).

- De gemeente Lanaken bestaat uit Rekem, Neerharen, Lanaken, Gellik, Veldwezelt, Kesselt en Smeermaas en telde in op 01.01.2017 25800 inwoners. Daarbij was er sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen over de verschillende leeftijdscategorieën.

De bevolking bestaat voor ruim 30% uit buitenlanders, waarvan Nederlanders (26,2%) de grootste groep vormen. Zij participeren in cursussen die georganiseerd worden door het cultureel centrum en de academie.

In alle deelgemeenten is er kleuter- en lager onderwijs, m.u.v. Kesselt, waar alleen kleuteronderwijs wordt aangeboden. Ook zijn er in de gemeente Lanaken 4 middelbare scholen, waarvan er één, t.w. het gemeenschapsonderwijs, avondonderwijs voor volwassenen verzorgt. De gemeente is goed bereikbaar en er is goede aansluiting op het Europese wegennet.

Aangezien Lanaken een grensgemeente is, maken Nederlanders uiteraard deel uit van het leerlingenbestand (4,8%).

In de gemeente zijn enkele grote bedrijven gevestigd en ook de gezondheidszorg biedt uitstekende voorzieningen.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente stelselmatig geïnvesteerd in de uitbouw van de socio-culturele infrastructuur, de ondersteuning van het verenigingsleven en de eigen culturele programmering. Zo beschikt elke deelgemeente over goede ontmoetingscentra met specifieke functies voor het verenigingsleven dat bestaat uit talrijke muziekverenigingen, koren, toneelgezelschappen e.a. Voor gerenommeerde ensembles, solisten en theatergezelschappen zijn er het Cultureel Centrum van Lanaken, de museumkerk in Oud-Rekem, evenals het auditorium van de Academie voor Muziek en Theater.

Verenigingen die aangesloten zijn bij een adviesraad kunnen in ruime mate rekenen op de ondersteuning van de gemeente.

Gegevens zijn afkomstig van de website van de Gemeente Lanaken i.c.m. www.statistiekvlaanderen.be d.d. januari 2020

- De gemeente Bilzen behoort volgens de plattelandsatlas van Vlaanderen tot de 'kleine steden'. In 1977 versmolten niet minder dan dertien voorheen autonome gemeenten rondom het Demerstadje tot een nieuw administratief en bestuurlijk geheel.

Op een totale oppervlakte van ruim 7600 ha wonen op het ogenblik (01.01.16) 32.151 inwoners. Ruim 6.9 % daarvan is buitenlander.

Geografisch ligt de stad in het overgangsgebied tussen Kempen, Maasvallei en Haspengouw. Economisch gezien vervult ze een belangrijke centrumfunctie in de regio, want dagelijks volgen ruim 5500 kinderen les in de Bilzense scholen. Bovendien is er een grote verzorging- en welzijnssector o.a. een dagziekenhuis, een bejaardentehuis en een psychiatrische centrum. Ook op het vlak van recreatie is Bilzen de ontmoetingsplaats. In cultuurcentrum 'De Kimpel' zijn er wekelijks optredens en voorstellingen van moderne tot klassieke muziek en van humor tot ernstig theater. Uitschieter is uiteraard de landcommanderij Alden Biesen, die jaarlijks 300.000 bezoekers trekt voor historische tentoonstellingen, congressen en internationale publiekstrekkingen zoals de landbouwdag, het Vertelfestival, het Schots Weekend, Castle Folk, Zomeropera.....

Bilzen kent ook een benijdenswaardig cultureel leven. Er zijn zowat 600 socio-culturele, sportieve, jeugd- en andere verenigingen actief in de dertien deelgemeenten.

Gegevens zijn afkomstig van de website van de Gemeente Bilzen i.c.m. www.statistiekvlaanderen.be d.d. januari 2020

- De gemeente Zutendaal, het wordt wel eens “het groenste snoepje “ van Vlaanderen genoemd, telt (d.d 01.01.2016) 7270 inwoners waarvan 10,7 % buitenlander is. Zutendaal kent één deelgemeente: Wiemesmeer. In Zutendaal zijn verschillende verenigingen actief : jeugd-, socio-culturele, sport- en podiumverenigingen. Deze laatste wordt vertegenwoordigd door een fanfare, zangkoren en (jeugd)theatergroepen. Om dit alles ten gehore te brengen beschikt Zutendaal over verschillende culturele ruimten met als belangrijkste het cultuurcentrum.

Gegevens zijn afkomstig van de website van de Gemeente Zutendaal i.c.m. www.statistiekvlaanderen.be d.d. januari 2020

- Als openbare instelling staat de Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater open voor jongeren vanaf 6 jaar (domein- overschrijdende initiatie) en volwassenen binnen de structuur van het deeltijds kunstonderwijs.
- Het onderwijs wordt verstrekt door leerkrachten-musici-woordkunstenaars die zowel pedagogisch als artistiek geschoold zijn. Ze worden aangesteld door het schoolbestuur, op voorstel van de directeur (die zich in zijn keuze kan laten adviseren door het Pedagogisch College en/of leerkrachten uit desbetreffende discipline), of bij beslissing van de re-affectatiecommissie.
- De leerkrachten van de academie werken met graads- en/of jaarplannen die passen binnen het APP van de academie en die inhoudelijk voldoen aan de vereisten van de leerplannen die door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.
- Vanuit de betrokkenheid bij de maatschappij worden door de school naast onderwijs bijkomende artistieke en/of pedagogische activiteiten georganiseerd. Dit geschiedt in de vorm van concerten, voorstellingen, tentoonstellingen, acties, samenwerkingsverbanden, e.a.
- Ter ondersteuning van het onderwijs en het artistiek pedagogisch project verbindt het schoolbestuur zich ertoe de Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater een aangepaste infrastructuur, pedagogisch/didactisch materiaal en een beperkt aantal gemeentelijke uren ter beschikking te stellen. Ook de gemeenten Bilzen en Zutendaal dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
- Dit artistiek pedagogisch project bepaalt de aard, het karakter van het onderwijsaanbod binnen de school. Leerkrachten verplichten zich volgens de richtlijnen hierin vernoemd onderwijs te verschaffen.

Hoofdstuk 2: Levensbeschouwelijke doelen

Onder levensbeschouwelijke uitgangspunten wordt de principiële houding verstaan die de academie wenst te hanteren t.a.v. mens en maatschappij. Deze heeft zo een directe invloed op de gedachten over opvoeding en onderwijs.

De academie wenst open te staan voor iedereen, ongeacht leeftijd, ras, afkomst, intelligentie, huidskleur, lichamelijke gesteldheid en levensovertuiging. Iedereen is er welkom mits hij zich confirmeert aan algemeen maatschappelijk geaccepteerde regels van burgerlijk fatsoen die ten grondslag liggen aan algemeen sociaal functioneren.

De grondhouding die de academie hanteert bij de opvoeding van de leerlingen, opdat zij de kwaliteiten mondigheid, weerbaarheid en solidariteit verwerven, is er een van diep respect voor het individu.

- *Mondigheid*: de leerling weet zijn eigen zintuigen zo te gebruiken dat hij op kritische wijze ervaringen opdoet in zijn eigen leefwereld. Hij ontwikkelt daarbij een eigen visie en kan dit omzetten in zelfverantwoordelijk gedrag.
- *Solidariteit*: de leerling leert zich betrokken te voelen en rekening te houden met de problemen en de belangen van anderen. Hij ontwikkelt de vaardigheden om met anderen om te gaan, voor hun belangen op te komen en effectief mee te werken aan een goede verstandhouding.
- *Weerbaarheid*: de leerling kan zich verweren tegen allerlei vormen van manipulatie die op hem worden uitgeoefend vanuit de maatschappelijke situatie waarin hij leeft. Daarentegen leert hij om mee te denken, mee te spreken, mee te beslissen en samen met anderen verantwoordelijkheid te dragen. Hij neemt zo stelling tegen invloeden die het collectieve belang bedreigen.

Besluit: Door deze kwaliteiten te ontwikkelen/te verwerven zullen de leerlingen goed kunnen functioneren in onze snel veranderende maatschappij die zich meer en meer kenmerkt door een multiculturele samenstelling. Door het willen en kunnen opbrengen van begrip voor mensen met een andere levens- filosofische overtuiging, zijn zij in staat een positieve bijdrage te leveren aan onze heterogeen samengestelde, democratische maatschappij. Kunstonderwijs vormt zo een brugfunctie tussen de mens en de maatschappij.

Hoofdstuk 3: Algemene onderwijsdoelen

Er bestaat een elementaire driehoeksrelatie tussen maatschappij, onderwijs en individu. Doelen die in elke vorm van onderwijs kunnen worden nagestreefd hebben betrekking op de brede ontwikkeling van de leerling. Hij leeft in een maatschappelijke context en vormt zijn persoonlijkheid in interactie met zijn omgeving. De driehoeksrelatie kan als volgt uitgelegd worden:

- individu ↔ onderwijs

Onderwijs beoogt de ontwikkeling van drie persoonlijkheidsvormende aspecten. Binnen de relatie tussen onderwijs en individu wordt een vrij algemeen aanvaarde indeling van deze persoonlijkheidsvormende aspecten gehanteerd:

- cognitieve aspecten: intellectueel gedrag
- affectieve aspecten: motivatie, emotie, attitudes en waardepatronen
- psychomotorische aspecten: manuele, motorische en zintuiglijke vaardigheden

- maatschappij ↔ individu

De maatschappij heeft een bepaald verwachtingspatroon van mensen:

- ze dienen algemeen aanvaarde normen en attitudes te verwerven
- ook dienen ze te beschikken over vaardigheden voor een bepaald beroep of maatschappelijke rol

- maatschappij ↔ onderwijs

Belangrijke doelen die de maatschappij aan het onderwijs toekent zijn:

- onderwijs dient te beantwoorden aan de toenemende pluriformiteit of veelkleurigheid van de maatschappij
- onderwijsdoelen dienen in overeenstemming te zijn met de rechten van de mens en met datgene wat een democratie inhoudt
- onderwijs dient een bijdrage te leveren aan de culturele continuïteit en te anticiperen op de problematiek van de toekomst

Samenvattend mag gesteld worden dat het individu middels onderwijs die eigenschappen en gedragpatronen dient te verwerven, welke hij nodig heeft om op een zelfstandige, kritische en constructieve wijze aan het maatschappelijk leven te kunnen deel nemen.

Hoofdstuk 4: Artistiek- pedagogische doelstellingen

4.1 Doelstelling 1: Artistiek vormend onderwijs

Onze academie en het deeltijds kunstonderwijs in het algemeen ontwikkelt de artistieke aanleg en competenties van de leerlingen door kunst te beoefenen, te maken, te beleven en te beschouwen zodat ze kunnen uitstromen naar kunstbeoefening of -beleving in de vrije tijd of de arbeidsmarkt of doorstromen naar het hoger kunstonderwijs.

In het kader van bovenstaande doelstelling hanteert onze academie volgende doelen:

- artistiek onderwijs organiseren dat in overeenstemming is met de bepalingen vastgelegd door de Vlaamse regering
- leerlingen begeleiden bij hun keuzes in de loop van het leertraject zodat ze zelfstandigheid verwerven in hun artistieke ontwikkeling
- verworven competenties beoordelen en certificeren¹

Onze leerlingen kunnen omgaan met muziek en/of theater en beheersen op eigen niveau de verschillende gedragsvormen van verbaal en/of muzikaal gedrag.

4.1.1 Gedragsvormen

Onderwijsmateriaal wordt in de lessen op de volgende manieren gebruikt:

- uitvoeren van kunst (reproducen): alle activiteiten in functie van het direct hoorbaar maken van een verbaal of muzikaal verloop
- beluisteren: alle vormen van auditief waarnemen
- scheppen van muziek of woordkunst (componeren/creëren): alle activiteiten in functie van het creatief organiseren van akoestische of verbale gegevens tot een betekenisvol geheel
- informeren: het hanteren van theoretische achtergronden zoals begrippen, compositieprocedures, muziekgeschiedenis
- reflecteren (nadenken over): kern is het waardeoordeel omtrent de betekenis en context van eigen en andermans verbaal en muzikaal gedrag. Dit betreft zowel het akoestisch/stilistische als het sociaal-maatschappelijk/historische gegeven.
- transformeren: activiteiten waarbij aan muziek of woord gestalte wordt gegeven in verwant gedrag als bewegen, dansen, visualiseren, uitbeelden.

De algemene doelstelling van onze academie, zijnde “de leerling kan omgaan met muziek en/of theater”, kan nu gespecificeerd worden tot “de leerling kan op eigen niveau reproducen, beluisteren, componeren, informeren, reflecteren over eigen en/of andermans gedrag en transformeren van muziek en/of woordkunst-drama”. Uiteraard dient de leerling de basiscompetenties, beroepskwalificaties en specifieke eindtermen, zoals bepaald door de Vlaamse Regering, te behalen.

4.1.2 Leerstofgebieden

De muzikale en verbale leerstof van elke discipline staat vermeld in de door het leerkrachtenteam opgestelde graadsplannen, die gebaseerd zijn op de leerplannen van het OVSG. Deze zijn op hun beurt goedgekeurd door de onderwijsinspectie. Bij alle leerstof streven we ernaar verschillende invalshoeken te belichten. Muziek en theater als:

- akoestisch
- esthetisch/stilistisch
- historisch
- sociaal-maatschappelijk gegeven

---

¹ Aangepast overgenomen uit ‘Tekst aangenomen door de plenaire vergadering van het ontwerp van decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs (28 februari 2018), hoofdstuk 2, afdeling 1, artikel 4, p. 5’

De inhoud (1 en 2) en de context (3 en 4) van het materiaal komen zo beide aan bod. Aldus streeft onze academie niet alleen een gedegen (technisch) artistieke opleiding na, maar ook een (levenslange) culturele vorming. Door het ontwikkelen van inzicht en smaak van de leerling kan hij in toenemende mate genieten van kunst en er waardering voor opbrengen (zie ook de culturele functie). Op deze wijze wordt recht gedaan aan zowel opleiding als vorming van de leerling en zullen naast individuele solisten ook muzisch denkende mensen opbloeien.

4.1.3 Artistieke doelstellingen

De artistieke doelstellingen van onze academie zijn gebaseerd op de leerplannen van het OVSG, aangevuld (indien nodig) met school- specifieke invulling per discipline. Deze leerplannen zijn een vertaling van de basiscompetenties, specifieke eindtermen en beroepskwalificaties zoals bepaald door de Vlaamse Regering. Deze onderwijsdoelen zijn vakoverschrijdend en dienen op het einde van een graad behaald te worden door de lerende. Ze bevatten zowel kennis- en vaardigheidselementen als attitudes. Voor deze laatste geldt een inspanningsverplichting. Voor de kennis- en vaardigheidsdoelen geldt een realisatieverplichting.

De academie zorgt voor een degelijk en samenhangend inhoudelijk aanbod. Hierin is een logische samenhang te vinden: wij werken met graads- en jaarplannen waarin het ene logisch volgt uit het andere. Wij bouwen voort op wat leerlingen reeds beheersen en wij zorgen ervoor dat alles wat leerlingen leren in de verschillende leergebieden en leerdomeinen zinvol samenhangt. Hierdoor komt de leerinhoud gedurende het leertraject meerdere malen aan bod. Telkens wordt de leerinhoud verder verdiept en verbreed. De leerkracht kiest vrij zijn pedagogische methodes.

Onze leerplannen hanteren hetzelfde ordeningskader als de basiscompetenties zoals bepaald door de Vlaamse regering, met name de volgorde van de 6 kerncompetenties:

- Individuele gedrevenheid tonen: de leerling vertrouwt op de eigen expressiemogelijkheden en wil zijn creatieve resultaten tonen
- Creëren en (drang tot) innoveren: de leerling komt actief en uit zichzelf met artistieke vormgevingen, benaderingen en inzichten
- Vakdeskundigheid inzetten: de leerling zet verworven kunstvorm- specifieke kwaliteiten in bij het gebruik van een artistieke uitdrukkingvorm
- Onderzoeken: de leerling analyseert, reflecteert, en communiceert over proces en product
- Relaties bouwen en samenwerken: de leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van een gemeenschappelijk artistiek doel of project
- Presenteren: de leerling toont product/proces aan een publiek

Daarenboven vormt het één lineair geheel met de leerplannen van de andere graden uit hetzelfde domein. Hoe verder het leerproces vordert, hoe dichter de verschillende leerplandoelen naar elkaar toegroeien en hoe groter de overlap tussen de kerncompetenties wordt. ²

² Aangepast overgenomen uit 'OVSG Leerplan Deeltijds Kunstonderwijs, Domein Muziek, Tweede Graad.

De omgeving, context en autonomie waarin de doelen in onze academie moeten bereikt worden, staat gepreciseerd in het Besluit van de Vlaamse regering, betreffende de einddoelen in het deeltijds kunstonderwijs:

- Voor de eerste graad worden de leerplandoelen verworven in een veilige omgeving, in een goed gestructureerde context en (be)geleid en geïnspireerd door de leerkracht.
- Voor de tweede, derde en vierde graad worden de leerplandoelen verworven in een vertrouwde omgeving, in een gestructureerde context met toenemende zelfstandigheid en (be)geleid en geïnspireerd door de leerkracht.
- Voor kortlopende opleidingen worden de leerplandoelen verworven in een context die aansluit bij de ontwikkeling van de lerende.

De EERSTE graad heeft tot doel:

- de leerlingen een eerste initiatie in de domeinen muziek en theater aan te bieden. Dit gebeurt o.m. door:
  - het ontdekken van de verschillende bouwstenen van beide domeinen
  - het ontdekken van de eigen creativiteit en het durven tonen daarvan
  - het spelen met aangeboden bouwstenen (solistisch of in groepsverband)
  - het exploreren van artistieke uitdrukkingvormen
  - het uiten van persoonlijke voorkeuren
- de leerlingen een stevige basis aan te reiken van waaruit zij zich kunnen oriënteren naar verdere artistieke studies

De TWEEDE graad beoogt het verwerven van een stevige theoretische en praktische vorming door:

- het starten van een artistiek proces en het stelselmatig uitbreiden van het repertoire door dagdagelijkse training/oefening
- het ontdekken van een eigen oefen- en leerproces en de eigen aangeboren talenten
- het beheersen van elementaire verbaal-technische en/of zang-technische en/of instrument-technische basisvaardigheden
- het gericht luisteren naar, het benoemen en hanteren van elementaire muzikale en/of verbale componenten
- het herkennen van structuren/vormen van eenvoudig materiaal en het vertellen erover
- het verkennen van expressiemogelijkheden en het tonen van creativiteit/experimenteren
- het toepassen van elementaire podiumvaardigheden

In de DERDE graad bouwt de leerling voort op de verworven competenties uit de eerste en tweede graad. Zo:

- zijn de verworven technieken vast verankerd in zijn technische vaardigheden
- bezit hij een basisrepertoire, aangepast aan de persoonlijke voorkeur
- kan hij functioneren in diverse settings van groepsmusiceren
- bezit hij een intrinsieke reflectieve houding ten aanzien van het eigen product en proces
- gaat hij uitdagingen aan in een creatief proces
- openbaart zijn eigen kunstzinnige persoonlijkheid zich meer en meer.

Aldus gaat hij met vertrouwen een nieuwe ontwikkelingsfase aan in de vierde graad van zijn artistieke loopbaan.

De VIERDE graad, VERTOLKEND MUZIKANT/ACTEUR, heeft tot doel het verwerven van een eigen artistieke praktijk en het verdiepen van de verworven kennis en de uitvoerende vaardigheden door:

- repertoire te studeren in functie van de eigen gekozen artistieke ontwikkeling
- artistieke ideeën te ontwikkelen en te vertolken in functie van de eigen inbreng
- verdiepen en verfijnen van instrument-technische en/of verbale vaardigheden en muzikale en/of verbale parameters en componenten
- vorm te geven aan het eigen oefen-, leer-, werk- en creatieproces ter versterking van de eigen artistieke ontwikkeling
- zich vertrouwd te maken met de vereisten van het eigen aandeel in de uitvoering
- exploreren van artistieke en culturele praktijken in functie van de eigen bijdrage
- zich open te stellen en zich te laten inspireren door anderen
- de kunstuitvoering te beleven met anderen
- volledig op te gaan in het samenspel en teamwerk zonder de eigenheid te verliezen
- zich met podium- présence te presenteren aan een publiek in zijn optimale kunnen

De VIERDE graad, CREËEREND MUZIKANT/ACTEUR heeft tot doel een leerling instrumentale of vocale muziekstukken te laten componeren of arrangeren c.q. teksten te schrijven, in functie van de eigen artistieke praktijk. Deze al dan niet met behulp van software en hardware te laten (her)schrijven teneinde een nieuwe creatie tot stand te laten komen die vervolgens door hemzelf of andere muzikanten kan worden uitgevoerd of opgenomen door:

- het ontwikkelen van een eigen artistieke taal
- te improviseren wanneer de situatie daar om vraagt
- te interageren met andere domeinen
- bestaand werk te arrangeren of nieuw werk te schrijven
- vorm te geven aan de eigen of andermans interpretatie, visie en verbeelding
- muzikaal materiaal te creëren vanuit het innerlijke voorstellingsvermogen
- eigen artistieke ideeën te vertolken
- het verdiepen en verfijnen van instrument- technische vaardigheden en muzikale componenten en parameters
- zelf een programma samen te stellen in functie van de bezetting en de beheersing van de uitdrukkingmogelijkheden van het eigen instrument
- te zoeken en te onderzoeken van de uitdrukkingmogelijkheden in functie van de eigen artistieke praktijk
- oog te hebben voor maatschappelijke en artistieke tendensen
- artistieke aanwijzingen te geven aan medemuzikanten en technici en te waken over de uitvoering ervan
- de eigen inbreng te bespreken met de artistiek of creatief verantwoordelijke
- zich met podium- présence in zijn beste mogelijke kunnen te tonen aan een publiek
- inhoudelijk materiaal te leveren voor de communicatie over een uitvoering
- bewust te kiezen voor een bepaalde vormgeving-

De kortlopende opleiding SPECIALISATIE heeft tot doel uitmuntende leerlingen te laten excelleren en op die manier bij te dragen tot de uitstraling van de academie en het deeltijds kunstonderwijs. De leerlingen

- ontwikkelen aldus autonoom een eigen artistieke persoonlijkheid vanuit observatie en interpretatie van de eigen waarnemings-, belevings- verbeeldingswereld
- tonen vertrouwen in de eigen mogelijkheden en in het eigen artistieke parcours
- gaan creatief, expressief en met durf om met muzikaal/verbaal materiaal en zien verbanden met andere uitdrukkingvormen
- nemen initiatief binnen opdrachten en creaties/realisaties
- beheersen instrument- en/of zang-technische vaardigheden en zetten ze in, zowel in eigen als in aangeleerd muzikaal / verbaal materiaal
- brengen een artistiek proces op gang en onderhouden het en ronden af
- creëren gericht klanken met of zonder een notenbeeld
- analyseren muzikaal materiaal en uitvoeringen op basis van inzicht in (muziek)historische context, genre, stijl, structuur, vorm en functie
- gaan in interactie met de ander en werken constructief en doelgericht samen
- presenteren op gevorderde wijze eigen creaties en/of interpretaties.

4.2 Doelstelling 2: Algemeen persoonlijkheidsvormend onderwijs

Zoals gesteld in de hoofdstukken 2 en 3 beogen we de totale persoonlijkheidsontwikkeling van het kind: cognitief, affectief en psychomotorisch. Onze opleiding is gericht op de harmonische ontwikkeling van de totale persoon: hoofd, hart en handen. Het is niet voldoende dat leerlingen beschikken over een aantal weetjes. Waar het uiteindelijk op aankomt is dat leerlingen leren met het oog op het leven, dat ze de dingen die ze leren kunnen plaatsen en gebruiken in het leven. Dit is leren dat zin heeft en zin geeft.

Elk individu heeft recht op ontwikkeling van zijn eigen persoonlijke mogelijkheden en moet gewaardeerd worden in eigen kennen en kunnen. Deze gelijkwaardigheid van alle deelnemers staat synoniem voor een fundamenteel recht van elk mens om geaccepteerd te worden zoals hij is.

4.3 Doelstelling 3: Kwaliteitsontwikkeling

“Kwaliteit” is het elke dag opnieuw beantwoorden aan de steeds evoluerende verwachtingen van onze leerlingen, leerkrachten, schoolbestuur en het departement met het oog op de vooruitgang van onze academie, haar positie in de maatschappij en het welzijn van de mensen die er studeren en werken. Er is betrokkenheid en samenwerking. Streven naar kwaliteit is niet het voorrecht of de opdracht van een kleine selecte groep doch van alle medewerkers. Elke oplossing van een probleem via groepsbenadering wordt én door het individu en door de groep gedragen. Wat goed is voor leerlingen, ouders en (leerkrachten) is ook goed voor de school. Immers leerlingentevredenheid bevordert leerlingentrouw. Dit is de beste waarborg voor de continuïteit van onze academie.

Kwaliteitsontwikkeling in het gehele schoolgebeuren:

- kwaliteitsontwikkeling op het vlak van het stimuleren van de ontwikkeling van de leerling en resultaten en effecten
- kwaliteitsontwikkeling op vlak van het academiebeleid
- dienstverlening/klantvriendelijkheid
- uitstralingsactiviteiten en projecten

4.3.1 Kwaliteitsontwikkeling op het vlak van het stimuleren van de ontwikkeling van de leerling en resultaten en effecten

Goed onderwijs moet de norm zijn. Onderwijskwaliteit wordt bepaald door het effectief bereiken van vooraf gestelde doelen op efficiënte wijze. Deze doelen worden opgesteld door de leraar in samenspraak met de leerling en vastgelegd op de evaluatiefiche.

Leerling en leraar maken op die manier duidelijke afspraken met elkaar. Goed didactisch handelen is dus gericht op het tot stand brengen van leerprocessen en leerervaringen bij de leerlingen om zo een aantal vooraf gestelde doestellingen minstens te bereiken.

Evaluatie van deze leerdoelen, vooruitgang, inzet en artistieke mogelijkheden van de leerlingen gebeurt op tussentijdse, halfjaarlijkse en eindejaarproeven met interne/externe jury.

Anderzijds wordt de kwaliteit natuurlijk bepaald door:

- een sterk onderwijskundig leiderschap
- een overleg in ordelijk klimaat
- hoge verwachtingen t.a.v. de leerlingen
- positieve bekrachtiging van leerlingen
- wetenschappelijk onderzoek waardoor didactische en pedagogische inzichten evolueren en veranderen. De academie staat dan ook open voor vernieuwing, navorming, bijscholing en begeleiding. Wij streven in onze school naar uitbouw en verbetering van deskundigheid en blijven op de hoogte van nieuwe didactische middelen.

4.3.1.1 Adaptief onderwijs

Adaptief onderwijs is onderwijs dat is afgestemd op verschillen die er tussen leerlingen zijn, ofwel onderwijs dat gericht is op het potentieel van de leerlingen. Elk individu heeft namelijk recht op de ontwikkeling van zijn eigen persoonlijke mogelijkheden. Dit moet gewaardeerd worden in het eigen kennen en kunnen. Deze gelijkwaardigheid van alle deelnemers staat synoniem voor het fundamentele recht van elk mens om geaccepteerd te worden zoals hij is.

Dit adaptief onderwijs krijgt concreet vorm op één of meer van de volgende manieren:

- Leerlingen met een didactische achterstand worden in de tweede graad opgevangen door de taakleraar muzikleer.
- Leerlingen met een zorgnood krijgen begeleiding van de zorgcoördinator. Samen met de vakleerkracht worden eventuele aanpassingen van het curriculum bekeken.
- Wij streven zo veel als mogelijk naar inclusief onderwijs. Alsnog wordt de oprichting van een aparte zorgklas bestudeerd. Deze gedachte is gebaseerd op de onderwijsrealiteit

- Door het aanbieden van keuzevakken kunnen leerlingen het eigen leertraject maximaal in handen nemen.
- Leerlingen met bovengemiddelde artistieke vermogens kunnen sinds 2009 terecht in de “Jong-Talentklas”.

In deze “Jong- Talentklas” genieten deze leerlingen voor het vak instrument vanaf de derde en/of vierde graad van een voordelige groeieringsnorm en kunnen aldus individueel behandeld worden. Ook wordt aan deze leerlingen het volgen van ondersteuningsvakken zoals een tweede (akkoord) instrument, muziektheorie,...sterk aanbevolen. Gezien er door het departement geen extra omkadering “zorgverbreding” wordt toegekend, is dit alles uiteraard afhankelijk van het lestijdenpakket.

Om deze jongeren nog optimaler te begeleiden werd in 2011 een structureel samenwerkingsverband met het conservatorium van Maastricht afgesloten. Hierbij krijgen de jongeren de kans om – naast hun academieopleiding – op geregelde tijdstippen instrumentles te krijgen van een (hoofd)vakdocent van het conservatorium van Maastricht.

Deze jongeren dienen aan drie criteria te voldoen:

- voldoende tijd kunnen/willen vrijmaken voor hun studie DKO
- nieuwe leerstof vlugger kunnen verwerken dan het gemiddelde niveau of tempo
- een bovengemiddeld cijfer behalen voor het instrument

Bovenvermeld adaptief onderwijs heeft een:

- *emancipatorisch karakter.*
De totale acceptatie van elk individu vormt het uitgangspunt voor onze leerlinggerichte benadering. Iedereen heeft de behoefte om zijn capaciteiten te ontwikkelen en uit te groeien tot een authentiek en volledig functionerend persoon.
- *heilzaam karakter.*
De psychologische, harmonieuze groei en het levensgeluk staan voorop en voorkomen geestelijke problemen. De leerling geeft zijn eigen ontwikkelingsmogelijkheden aan en wordt daarin gesteund en gestimuleerd door de leerkracht.
- *een positieve invloed op de ontwikkeling van het zelfbeeld.*
In de interactie tussen leerling en leraar ontwikkelt zich door gebruik van adaptief onderwijs bij de leerling een positief zelfbeeld waardoor hij vertrouwen krijgt in zijn eigen persoonlijkheid, in zijn eigen kennen en kunnen. Hierdoor krijgt hij vertrouwen in de leerkracht en de omgeving die hem omringen. Positieve ervaringen die daaraan gekoppeld zijn motiveren de leerling enorm en zijn onontbeerlijk voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld: de gevoelens die hij zelf heeft over zijn muzikale en sociale capaciteiten worden hierin bevestigd.

Ervan uitgaande dat elk kind uniek is in zowel zijn persoonlijkheid als zijn mogelijkheden, wordt in de lessen instrument dan ook altijd gezocht naar de meest passende optie, waarin de leerstof, het tempo van het leerproces en de pedagogisch/didactische aanpak het beste is voor elk kind afzonderlijk. Doordat het kind zelf zijn ontwikkelingsmogelijkheden aangeeft is de rol van leerkracht er een van coach en begeleider. Hij is m.a.w. in grote mate verantwoordelijk in de zogenaamde voorwaardenscheppende sfeer. Door steeds weer het onderwijs af te stemmen op de leerling kan deze kennis maken met nieuwe leerstof, houdingen en waarden, en wordt hij zo geprikkeld om op zoek te gaan naar nieuwe ervaringen. Aldus verruimt ieder kind steeds weer zijn eigen horizon en krijgt het de kans zichzelf te ontwikkelen volgens zijn eigen aangeboren talenten.

In de collectieve vakken is voorlopig de taakleraar muzikleer de enige mogelijkheid om didactisch bij te sturen. Andere mogelijkheden van zorgverbreding – naar analogie met het dagonderwijs - zijn wenselijk.

4.3.1.2 Profiel van de leerkracht

Het onderwijs aan de Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater vanuit de adaptieve visie resulteert in een profiel van de leerkracht waarin elke leerkracht van de academie zich moet herkennen:

- de leerkracht is leerling- gericht: hij kan zich in de leef- en denkwereld van de leerlingen inleven en zijn aanpak daarop afstemmen, hij is niet discriminerend en werkt in open geest met ieder van hen
- hij is opvoeder: brengt elementaire leefregels, elementaire vaardigheden, waarden en normen bij en schept situaties waarin leerlingen nieuwe ervaringen op kunnen doen
- hij is vakbekwaam: hij beheerst zijn vak en de leerstof en is pedagogisch en didactisch gedreven
- hij is relatie- bekwaam: kan contacten leggen en onderhouden met diverse betrokken partijen zoals leerlingen, ouders, schoolbestuur, directie
- hij is teamgericht: bereid tot teamvorming, interdisciplinaire samenwerking, vak- overleg en bijscholing, hetgeen een streven naar kwaliteitsverbetering inhoudt
- hij is zelfkritisch en bereid zijn aanpak kritisch te veranderen
- hij is positief ingesteld en zet zich op een enthousiaste manier in: hij gelooft in de zin van onderwijs in het algemeen en zijn vak in het bijzonder, houdt van zijn beroep, straalt energie uit, probeert in elke leerling het goede te vinden, zet zich af tegen negativisme, inspireert leerlingen en collega's, brengt vernieuwingen tot stand en gelooft in de leerlingen en de toekomst.

De volgorde van deze persoonlijkheidseigenschappen is willekeurig.

4.3.1.3 Profiel van de leerling

- de leerling gaat de verplichting aan de leerstof thuis ernstig te bestuderen
- hij gedraagt zich beleefd, welopgevoed en volgt de aanwijzingen van de leerkracht op. Persoonlijke smaak en overtuiging worden gewaardeerd, doch mogen evenwel niet provocerend of aanstootgevend van aard zijn
- hij heeft de verantwoording voor correct gebruik van lokalen en materialen en is aansprakelijk voor elke beschadiging die door hem is veroorzaakt
- de leerling houdt zich aan afspraken zoals verantwoording van afwezigheid en tijdige afmelding, telefonisch of schriftelijk
- van de leerling wordt een positieve ingesteldheid t.o.v. het onderwijs en allen die daarbij betrokken zijn verwacht
- een leerling mag de groep niet zodanig verstoren dat het lesgebeuren erdoor in het gedrang komt of te kort wordt gedaan aan de noden van medeleerlingen. Een klassituatie moet immers werkbaar blijven en het welbevinden van de leraar mag niet over het hoofd worden gezien.

4.3.1.4 Groepsgericht individuele attitude

De groepsgerichte/individuele attitude is het uitgangspunt voor de inrichting van de lessen. Verschillende mensen tegelijk kunnen een positieve inbreng hebben in een individueel lesmoment, afhankelijk van een homogene of heterogene samenstelling (leerlingen uit dezelfde dan wel een andere graad, of met eenzelfde of afwijkend instrument).

Toch is het gebruik van de groepsgerichte individuele attitude niet per definitie een 'must' of een vrijblijvende aangelegenheid. Afhankelijk van de doelstellingen van de leerstof of een op handen zijnde concert, project of evaluatiemoment, bepaalt de leerkracht of de groepsgerichte individuele attitude wel dan niet een meerwaarde heeft voor de aanpak in de les.

De ervaringen van ons leerkrachtenteam zijn van die aard dat de noodzaak om de groepsgerichte individuele attitude als didactische werkvorm te gebruiken afneemt in de vierde graad, naarmate de leerlingen verder gevorderd zijn. Het gebruik ervan kan evenwel ook in de vierde graad een toegevoegde waarde hebben voor het onderwijsleerproces. Een klas is immers een wij- gebeuren. We hebben aandacht voor de individuele noden, maar de groep mag niet uiteen vallen in apartje ikjes. Er dient immers een leerwinst voor iedereen gerealiseerd te worden. Zoals voorheen gesteld willen wij een school zijn die elke leerling met zijn eigen aangeboren talenten optimale kansen geeft.

Wij streven ernaar om, per leerjaar, in de groepsgericht individuele vakken homogene leerlingengroepen samen te stellen. Toch kunnen wij niet ontkennen dat ouders en leerlingen (soms) een efficiënte weekindeling of gemeenschappelijk vervoer verkiezen boven een pedagogisch- artistieke opsplitsing. Wegens hun “overbevraging” en de overvolle weekindeling dienen wij dit in de mate van het mogelijke te respecteren.

Groepsgerichte aanpak:

Indien er een homogene groepssamenstelling is, wordt er uiteraard gezamenlijk aan hetzelfde programma of aan dezelfde competenties gewerkt. Indien er een heterogene samenstelling is, wordt bij voorkeur de volgende werkwijze gehanteerd. Er is een actieve of passieve deelname:

- de gevorderde leerlingen kunnen samenspelen met de minder gevorderden. dit steunt de minst gevorderden en is tevens een opfrissing van het geziene repertoire en inspelgelegenheid voor gevorderde leerlingen.
- samen inspelen of duo's / trio's behoren tot de mogelijkheid.
- minder gevorderde leerlingen volgen mee met het individuele moment van de gevorderde (oudere) leerling en becommentariëren de prestatie.

Indien de groepsgerichte aanpak geen meerwaarde is:

- hoekenwerk: een nieuw werk (stil) instuderen of doorlezen of een gezien werk verder verfijnen of afwerken in hoek van lokaal of belendend lokaal (voor leerlingen die zelfstandig kunnen werken).
- ook kan een opgegeven werk ritmisch of melodisch gedecodeerd worden, muzikleerleerstof herhaald worden of aan een creatieve taak gewerkt worden.
- opdracht aan de laptop (onderzoeker).

De toekomst zal uitwijzen of er nood is aan differentiatiemogelijkheden vanaf een bepaalde graad. E.e.a. zal in het team binnen de academie c.q. vakwerkgroepen ontwikkeld worden.

4.3.1.5 Evaluatie

1. Omschrijving:

- Semestriële toonmomenten:
Om het onderwijsleerproces van de leerlingen te kunnen evalueren, gericht feedback te kunnen geven en het onderwijsleerproces te kunnen bijsturen worden er semestrieel proeven afgenomen door de leerkracht. Dit kan op bepaalde lesmomenten zijn, tijdens toonmomenten of op afgesproken klasproeven.
- Eindproeven:
Deze worden georganiseerd in het laatste leerjaar van elke graad (2.3 volwassenen, 2.4 jongeren, 3.3 en 4.3 van alle opties en specialisatiegraad 2. Ze worden afgenomen tijdens een publieke zitting in mei. Voor de leerlingen 2.3 volwassenen en 2.4 jongeren is er gekozen om een ‘Eerste Proef’ te organiseren in januari waarbij een deel van het examenprogramma tot uitvoer gebracht wordt. Deze proef vindt plaats achter gesloten deuren met een interne jury. Door een leerling 2 proefmomenten aan te reiken, vergroot het zijn kansen op een mooi resultaat. In het geval dat de persoonlijke integriteit van de leerling in het gedrang komt, is het mogelijk om proeven af te leggen achter gesloten deuren en met een beperkte jury of krijgt de leerling een permanente evaluatie.
Een toonmoment of podiumprestatie afleveren voor een publiek is een essentiële pedagogische component in het kunstonderwijs. Door het individuele en publieke karakter van de proeven vergt dit een hele organisatie. Daarom kunnen de proeven, evenals de overgangsproeven, plaatsvinden tussen 1 mei en 30 juni.
- Uitgestelde proeven/herkansingsproeven:
In de periode tussen 1 september en 15 september worden uitgestelde proeven afgenomen van leerlingen uit de individuele vakken die om een gewettigde reden niet in staat waren om deel te nemen aan de proeven van het einde van het schooljaar.

Voor de vakken muziekleer en woordatelier worden voor de leerlingen die niet geslaagd zijn aan het einde van schooljaar, eveneens herkansingsproeven georganiseerd in de periode tussen 1 september en 15 september. Behoudens in gevallen van overmacht is de toelating tot de herkansingsproeven verboden, zonder aan de eerste proeven te hebben deelgenomen.

2. Eisen:

- Wij vinden het belangrijk dat de leerling een mooi afgewerkt product voorstelt.
- Elke leerling stelt zich minimaal tweemaal per schooljaar voor op een toon-/evaluatiemoment. Het programma voor deze toon-/evaluatiemomenten ligt intern (door de vakwerkgroep) vast.
- Leerlingen die op het einde van de graad het vereiste niveau nog niet bereikt hebben, kunnen in overleg met de directeur en de vakleerkracht het jaar overzitten of “rijpen”. Decretaal is vastgelegd dat men éénmaal per graad kan overzitten. Bij het vak instrument geldt zowel bij de toonmomenten als de eindproeven van elke graad het volgende: de leerling stelt een onvolledig programma voor en in de processen-verbaal wordt dan een score van 45% vermeld. De leerling kan voor het onvolledig programma evenwel goed presteren en daarvoor een motiverend cijfer op het rapport krijgen.

3. Examencommissie/quoting

- In het DKO is het gebruikelijk voor de eindproeven 2.4, 3.3 en 4.3 en S.2 dat, naast de directeur (of zijn afgevaardigde) en de vakleraar, ook deskundigen van binnen of buiten de academie in de examencommissie zetelen. Op die manier wordt gestreefd naar een objectieve beoordeling en kwaliteitsbewaking.
- Bij de overgangsproeven 2.1 - 2.3, 3.1 en 3.2, 4.1 en 4.2 en S.1 wordt de examencommissie samengesteld uit interne collega's. Intern is vastgelegd dat er tweemaal per schooljaar een evaluatie plaatsvindt. Eenmaal op het einde van semester 1 en eenmaal op het einde van semester 2.
- Permanente competentiegerichte evaluatie en een toonmoment maken deel uit van de proeven.

Toelichting

Gezien het academieteam de voorbije jaren heel veel energie heeft gestoken in de pilootprojecten en reeds veel expertise heeft opgedaan omtrent competentiegericht inschalen en evalueren heeft het pedagogisch college einde 2018 beslist om een “adempauze” in te lassen. Ook werd er afgesproken om 2 schooljaren te voorzien in het schooleigen maken van de nieuwe leerplannen. De directiewissel en de mogelijke andere visie van het nieuwe directieteam hebben uiteraard ook een rol gespeeld in deze adempauze.

Als academie houden wij er echter aan om ook op het einde van het 1ste semester (einde januari begin februari) leerlingen te evalueren. Het onderwijsleerproces wordt wekelijks opgevolgd en de leerling ontvangt tweemaal per jaar een rapport met schriftelijke feedback over het onderwijsleerproces alsook een quoting.

De feedback geeft een overzicht van de vorderingen in het behalen van de competenties in de eerste en de tweede periode. De quoting die de leerling ontvangt op het einde van elk semester telt voor 50% mee in de berekening van het jaartotaal.

De **puntenverdeling op de rapporten** is voorzien zoals in volgende schema's:

SEMESTER 1		
Alle graden, uitgezonderd 2.3V en 2.4	DW	Toonmoment*
	40 %	60 % *
		* Dit is het resultaat van metingen op toonmomenten, klasconcertjes, voorspelen voor een interne examencommissie, ...
Eindjaren 2.3V, 2.4	DW	EP
	40 %	60 %

SEMESTER 2		
Overgangsjaren	DW	Toonmoment*
	40 %	60 %*
		* Dit is het resultaat van metingen op toonmomenten, klasconcertjes, voorspelen voor een interne examencommissie, ...
Eindjaren 2.3V, 2.4	DW	OP
	40 %	60 %
Eindjaren 3.3, 4.3, S.2	DW	OP
	40 %	60 %

Muziekleer									
Graad 2 jongeren + volwassenen	Theorie	Dictee	Ritme	Lezen	Zang	Groepsmusiceren /Samenwerken en Relaties bouwen	Creëren	DW	Totaal
	/10	/10	/10	/10	/10	/10	/10	/30	/100

Opmerkingen:

1. 'Eerste Proeven' (EP) met nadruk op etudes, toonladders, ... worden voorlopig alleen in 2.3V en 2.4 georganiseerd. Gezien er geen differentiatiemogelijkheden meer zijn in graad 3 en 4 (cfr optie samenspel / instrument) zal in de toekomst worden bekeken of deze EP ook in andere graden wordt ingevoerd.
2. Gezien er meer en meer à la carte wordt gewerkt, kunnen de EP in de toekomst ook ingevuld worden met een samenspelwerk, eigen compositie, ... Nieuwe directie en het team zullen dit verder bespreken.

Toelichting bij dagelijks werk

Voor 'dagelijks werk' collectieve vakken gelden de volgende parameters:

- korte overhoringen of schriftelijke beurten
- herhalingsopgaven en toetsen
- oefeningen, toepassingen, huiswerk, taken e.d.
- attitudes, voortdurende observatie
- inzet en medewerking in de klas
- aanwezigheden
- uitvoeren van opgegeven taken zoals het opzoeken van context over bepaalde componist of werk op internet.

Voor 'dagelijks werk' groepsmusiceren gelden de volgende parameters:

- aanwezigheden
- attitudes
- voortdurende observatie: integratie in de groep, werkzaamheid, persoonlijke groei e.d.

Voor 'dagelijks werk' instrument gelden de volgende parameters:

- aanwezigheden
- attitudevorming
- inzet, regelmaat, studie-ijver e.d.

4. Deliberatie:

- de leerling die voor een vak 60% of minder behaalt is niet geslaagd
- de leerling die voor een vak tussen 50% en 60% behaalt kan door de klassenraad:
  - ✓ voor de collectieve vakken:
    - een herkansingsproef (vak/onderdeel) opgelegd worden
    - gedelibereerd worden met/zonder vakantietaak
  - ✓ voor de individuele vakken
    - gedelibereerd worden na gunstig advies

Op basis van intern beraad, bestaande uit vakleerkrachten, taakleraar en/of directie, wordt aan het einde van het schooljaar advies uitgebracht op basis van de volgende elementen. De klassenraad (bestaande uit: vakleerkracht(en), taakleraar (voor de tweede graad), directie) baseert zijn advies einde schooljaar op de volgende elementen:

- jaarevaluatie vakleerkracht(en)
- attitudes van de leerling
- leerprestaties van de leerling
- evolutieproces binnen leerjaar/graad
- algemene houding en gedrag van de leerling
- zie ook profiel van de leerling

De klassenraad houdt in haar advies dus rekening met – in enge zin – het verloop van het schooljaar en – in brede zin – met de al dan niet bereikte competenties

De eindbeslissing wordt in overleg/na discussie/na stemming genomen. Bij gelijkheid van stemmen is de stem van de vakleerkracht doorslaggevend. De eindverantwoordelijkheid ligt binnen deze vergadering.

5. Volwassenen:

Een opleiding volgen aan een academie voor podiumkunsten houdt o.m. in dat een leerling zijn artistiek product “toont” op een podium aan een publiek of jury. Een toonmoment of examen afleggen is een essentieel pedagogisch component in het kunstonderwijs. Het betekent voor de leerlingen immers een stimulans en een drijfveer om goed te presteren. Sommige volwassenen vertonen echter podium- en/of faalangst. Ook kan de psychische of fysische integriteit in het gedrang komen. Deze leerlingen kunnen dan kiezen voor:

- a) Een proef achter gesloten deuren in de klas
- b) Permanente evaluatie

Leerlingen die geen podium- en/of faalangst vertonen worden gemotiveerd om deel te nemen aan alle toonmomenten en/of “normale” openbare proeven.

4.3.1.6 Begeleidingspraktijk / Crealab

Het vak begeleidingspraktijk wordt tot op heden enkel aangeboden aan pianisten en organisten. Voor andere akkoordinstrumenten wordt enkel groepsmusiceren aangeboden. Dit is een gezamenlijke visie van het academieteam. Leerkrachten groepsmusiceren bieden immers meer aan dan “louter samenspelen”: inzicht en akkoordenleer, improviseren, ... passeren ook geregeld de revue.

Sinds de invoering van het nieuwe decreet (1/9/2018) wordt het vak ‘crealab’ ingericht. Hierbij wordt een breed aanbod gerealiseerd: harmonieleer, zichtezingen, 4-handig spelen, begeleiden van een solist, componeren, improviseren, variëren, arrangeren, opnametechniek, digitale muzieknotatie, ... Bedoeling is dat leerlingen piano/orgel die creativiteit vooropstellen zich kunnen ontwikkelen in de derde graad. Op die manier kunnen zij in de vierde graad een gerichte keuze maken tussen ‘Vertolkend’ en ‘Creërend Muzikant’. In de toekomst wordt bekeken of crealab ook opengesteld kan worden voor andere disciplines (cross-over).

4.3.1.7 Groepsmusiceren

In onze academie volgen leerlingen vanaf de tweede graad het vak ‘Groepsmusiceren’. In de eerste twee leerjaren is dit geïntegreerd in de lessen ‘Muziekler’. Vanaf leerjaar 3 en 4 kunnen leerlingen kiezen voor groepsmusiceren in heterogene of homogene groepen.

Op deze manier leren zij reeds in het begin van hun opleiding om het geleerde om te zetten in de praktijk door middel van het samen musiceren. Zij ontwikkelen ook hun sociale vaardigheden maximaal door op deze manier groepsgericht samen te werken.

Vanaf de derde graad is het vak groepsmusiceren voor minstens één uur verplicht. Leerlingen kunnen kiezen voor een extra uur groepsmusiceren of om een uur groepsmusiceren te volgen in een alternatieve leercontext.

Het is mogelijk het vak groepsmusiceren te volgen in volgende samenstellingen:

- een strijkorkest
- een vocaal ensemble
- homogene ensembles
- heterogene ensembles
- ensembles jazz-pop-rock
- kamermuziekensemble voor de Jong Talentenklas

4.3.1.8 Taakleerkracht muzikleur

Iedere leerling is anders, uniek en heeft eigen vragen en problemen en mag daarvoor aanspraak maken op de nodige zorg. We hebben vooral aandacht voor de leerlingen bij wie de ontwikkeling anders verloopt dan verwacht.

De titularis van het vak muzikleur krijgt extra ondersteuning van de taakleerkracht. Er is overleg en uitwisseling van informatie. Directie wordt ook op de hoogte gebracht. De taakleerkracht verplaatst zich na het signaleren van de leerproblemen zoveel mogelijk naar de verschillende vestigingsplaatsen van de academie.

De remediërende activiteiten worden zo georganiseerd dat het kind niet losgekoppeld geraakt van het leerproces in de klas en dat het niet ontmoedigd of gestigmatiseerd wordt.

Remediëring geschiedt als volgt:

Vakleerkrachten, taakleerkracht en directie contacteren elkaar op geregelde tijdstippen. Hierbij worden kennis en vaardigheden, leerattitude, gedrag en evolutie van probleemleerlingen besproken en een oplossing aangebracht.

Naar aanleiding van dit overleg wordt melding gemaakt in de klasagenda, het rapport, een brief, of worden problemen besproken in een telefonisch dan wel persoonlijk gesprek met ouders en de betrokken leerling.

4.3.1.9 Zorgcoördinatie

Doelen van de zorgcoördinatie:

- optimale individuele begeleiding van elke leerling gedurende het leertraject
- het vroegtijdig detecteren, oplossen en opvolgen van problemen inzake studie- en disciplineproblemen c.q. lees- en leerproblemen. De vraag “hoe maakt elke leerling het in de academie c.q. lesgroep” staat centraal.

Opm.: de uitstroom van leerlingen gedurende het leertraject tegengaan, is daarbij een neven doel.

Hoe krijgt deze zorgcoördinatie vorm?

1. Eerste en tweede graad: elke vakleerkracht initiatie of muzikleur informeert naar de beginsituatie van elke leerling. Zij informeren bij de leerling/ouders of er specifieke zorgpunten zijn bij de betreffende leerling. Vervolgens delen zij deze informatie met de zorgcoördinator. Deze brengt alle leerlingen school- breed in kaart en brengt de betrokken leerkrachten op de hoogte van de zorgnoden. De zorgcoördinator stelt, indien nodig, samen met de betrokken leerkrachten een aparte planning of evaluatie op. Bij leerlingen met een grote zorgnood kan er gekozen worden voor een individueel aangepast curriculum.
2. Derde en vierde graad: elke vakleerkracht informeert naar de beginsituatie van elke leerling. Zij informeren specifiek bij leerlingen/ouders die geen les in de eerste of de tweede graad gevolgd hebben naar de specifieke zorgnoden. Vervolgens delen zij deze informatie met de zorgcoördinator. Deze brengt alle leerlingen school- breed in kaart en brengt de betrokken leerkrachten op de hoogte van de zorgnoden.

De zorgcoördinator stelt, indien nodig, samen met de betrokken leerkrachten een aparte planning of evaluatie op. Bij leerlingen met een grote zorgnood kan er gekozen worden voor een individueel aangepast curriculum.

Opm.: bovenstaande visie m.b.t. zorgcoördinatie dient nog in werking te worden gesteld door de nieuwe directie. Het aanstellen van een zorgcoördinator alsook het uitrollen van een volgsysteem i.v.m. zorg bij leerlingen zijn maatregelen die de nieuwe directie concreet zal moeten nemen bij het aantreden.

4.3.1.10 Samenwerkingsverbanden / Alternatieve leercontext

Doorheen de geschiedenis heeft de academie vele samenwerkingsverbanden met verenigingen en andere organisaties georganiseerd of opgestart. Hierdoor werden de bestaande witte vlekken haast volledig ingekleurd. Uiteraard streven wij een win-win situatie na:

1. De verenigingen vertrouwen hun jeugdopleiding toe aan de academie. Dit werkt uiteraard kwaliteits- bevorderend.
2. Door de instroom van deze leerlingen verhoogt de academie de culturele competentie en verruimt het de cultuurparticipatie.
3. Concertkalender: per schooljaar organiseert de academie 1 à 2 samenwerkingsverbanden met betrekking tot concerten, projecten met culturele centra, verenigingen, koren en/of gemeentelijke diensten, liefdadigheidsorganisaties, waarmee de academie zich duidelijk wil manifesteren als een instituut in de gemeenschap.
4. In het kader van 'les volgen in een alternatieve leercontext' zal er in de toekomst nog een uitgebreidere samenwerking plaatsvinden tussen de verschillende culturele verenigingen en de academie. De ontwikkeling van de leerling zal centraal staan en de voortijdige uitstroom van leerlingen uit het verenigingsleven zal op deze wijze hopelijk teniet gedaan worden.

De academie informeert de leerling over het volgen van een vak in een alternatieve leercontext vanaf de derde graad. Het is onze visie dat het groepsmusiceren en het behalen van de specifieke competenties in de tweede graad enkel mogelijk is binnen de academiemuren. De organisatie van het groepsmusiceren in homogene en heterogene groepen in combinatie met muzikale en culturele vorming is enkel haalbaar binnen de academie. Bovendien kan een leerling op jonge leeftijd snel "verdwalen" in een orkest waar geen specifieke jeugdwerking is opgericht.

4.3.2 Kwaliteitsontwikkeling inzake het beleid van de academie

4.3.2.1 Kwaliteitsontwikkeling van de interne schoolorganisatie

- Kunstkoepel/Academie voor Muziek en Theater is een streekschool met een ruim spreidingsgebied. Het schoolbestuur wordt gevormd door het gemeentebestuur van Lanaken, ondersteund door het stadsbestuur van Bilzen en het gemeentebestuur van Zutendaal. Elk van hen voert een flankerend en ondersteunend beleid waardoor de academie direct dan wel indirect goed onderwijs kan leveren. De steun betreft o.a. de aankoop van instrumenten, de herinrichting en onderhoud c.q. renovatie van de hoofdschool, wijkklassen, budgetten voor navorming en didactisch materiaal, bijkomende administratie-, toezichts- en leraarsuren. Ook is er steeds een efficiënte communicatie met Colleges van Burgemeester en Schepenen, zowel als de managementteams, afdelingshoofden en de andere gemeentelijke diensten, waardoor niet nodeloos tijd wordt verspild.

Dankzij de ruime geografische spreiding van het aanbod van de lagere graden is de bereikbaarheid van de leslokalen uitstekend. Veel leerlingen komen per auto of worden met de auto gebracht. Andere vervoermiddelen zoals de fiets of het openbaar vervoer bieden evenwel ook uitstekende uitkomst.

Er wordt onderwijs gegeven in de domeinen muziek en woordkunst-drama, beide vanaf de eerste graad tot en met de vierde graad.

Vanaf de derde graad streven we ernaar om te centraliseren: de lessen worden dan gegeven in de hoofdvestigingsplaats in Gellik, vestigingsplaats Rekem en in vestigingsplaats Bilzen (Centrum) en in Munsterbilzen.

(Zie voor verdere toelichting: schoolorganisatie)

- Naast de directie zijn het pedagogisch college en (indirect) de vakwerkgroepen verantwoordelijk voor het beleid van de school. Doordat er binnen de school een vlakke hiërarchie heerst wordt de richting van het onderwijs en de organisatie samen bepaald.

(Zie voor verdere toelichting: schoolorganisatie)

- Door de uitgestrektheid, de vele vestigingsplaatsen van de academie, en om alles goed op te volgen, (beheer)- en beheersbaar te houden, omringt de directie zich met een deeltijds onderwijskundig adjunct-directeur. Dit na een selectieproef.

Met de aanstelling van dit middenkader kan worden voorzien in de realisatie van de door het departement ingevoerde functionerings- en evaluatiegesprekken.

Adjunct-directeur en directie vormen samen de directieraad en komen wekelijks samen.

Uiteraard worden er nog een beperkt aantal uren voorzien voor coördinatie. Zo is er een coördinator theater, taakleraar, coördinator projecten, een coördinator jazz-pop-rock en diverse vakwerkgroep-verantwoordelijken.

(Voor de taakomschrijving van deze functies: zie schoolorganisatie)

- Het administratieve team bestaat uit een diensthoofd administratie dat belast is met leerlingenadministratie, begroting, aankoopdossiers, contacten met gemeentediensten en algemene secretariële werkzaamheden en een administratief personeelslid dat belast is met personeelszaken, contacten met het Ministerie van Onderwijs, voorbereiding dossiers e.a.

Het algemene toezicht wordt in de hoofdschool verricht door drie dames, welke belast zijn met het begeleiden van de leerlingen bij de leswisselingen, het veilig laten oversteken van de leerlingen naar de belendende parkeerplaats, aanvullend administratief werk en algemene ondersteunende werkzaamheden. Ook zijn er in de diverse wijkafdelingen verschillende dames c.q. een heer aangesteld die belast zijn met algemeen toezicht als voornoemd.

- Alle leerkrachten van onze school volgen elk jaar verplicht een studiedag die een regionaal karakter kan hebben. Voor de diverse doelgroepen worden thema's aangeboden die tot een verdieping van pedagogische, didactische dan wel speel- technische vaardigheden kunnen leiden. De gemeente draagt in de mate van het mogelijke bij in de kosten hiervan. De informatie vanuit nascholing en persoonlijke studie worden tijdens informele contactmomenten dan wel tijdens vakgroep- vergaderingen doorgegeven aan collegae. Middels een aantal postvakken en 'white boards', aanwezig in de leraarskamer – als trefpunt van collegae, persoonlijke mailadressen – kunnen alle betrokkenen op een effectieve manier met elkaar communiceren. Op deze manier is er een intern netwerk waarin elke leerkracht met zijn vragen, ideeën en problemen terecht kan.

- De school hanteert dagelijks ruime openingstijden:

maandag	9.00 – 22.00 uur
Dinsdag	9.00 – 22.00 uur
woensdag	9.00 – 22.00 uur
donderdag	9.00 – 22.00 uur
Vrijdag	9.00 – 22.00 uur
zaterdag	8.00 – 15.30 uur

Op deze wijze is het mogelijk dat met name voor volwassenen lessen in de ochtenduren of in de zeer late avonduren gegeven kunnen worden, indien daartoe de noodzaak bestaat. Dit gebeurt in nauw overleg met betrokken leerkrachten.

Om ouders te ontlasten v.w.b. het vervoer van de kinderen worden lessen vanaf graad 1.1 en 2.1 in vele wijkafdelingen voornamelijk aansluitend aan de dagschool gegeven.

- Vergaderingen: administratie / directie, het pedagogisch college, de vakwerkgroepen, dan wel het voltallige lerarenkorps, komen (2) wekelijks, semestrieel, (half) jaarlijks, als de noodwendigheid zich voordoet, ... samen. De directeur neemt maandelijks deel aan het diensthoofdenoverleg binnen de gemeente alsook een overlegmoment met het afdelingshoofd en de schepen van academie. Op die manier wordt steeds vinger aan de pols gehouden inzake de academiewerking en kan er toekomstgericht gepland worden. Ook is er twee tot vier keer per schooljaar een ILV-overlegmoment met de flankerende gemeentebesturen van Bilzen en Zutendaal.

- Uurroosters

De uurroosters voor de collectieve vakken voor het volgend schooljaar zijn klaar in april van het lopende schooljaar.

Wij streven ernaar om de uurroosters van de groepsgerichte individuele vakken voor de al ingeschreven leerlingen zoveel als mogelijk op te stellen in juni van het lopende schooljaar.

Waar mogelijk worden de lessen voor de groepsgerichte individuele vakken aansluitend aan de collectieve vakken aangeboden. Al deze maatregelen komen een comfortabele en efficiënte weekindeling van ouders en leerlingen ten goede.

4.3.2.2 Kwaliteitsontwikkeling in het personeelsbeleid

- Nieuwe leerkrachten komen in het kader van hun eerste aanstelling terecht in de aanvangsbegeleiding. Door middel van een intake- gesprek met de directie worden zij wegwijs gemaakt in de interne structuur en maken zij kennis met de artistieke en pedagogische cultuur van de academie. Er worden afspraken gemaakt omtrent het eerste schooljaar en zij ontvangen een welkomstmap. In deze map vinden zij terug: de functiebeschrijving van leerkracht, het arbeidsreglement, het artistiek- pedagogisch project, het academiereglement en informatie over de werking van de school. Ook wordt er een mentor aangewezen tot wie de leerkracht zich kan wenden voor artistiek- pedagogische vragen.

Naast deze mentor zal de adjunct- directeur de eerste begeleider (aanvangsbegeleider) van de nieuwe leerkracht vormen. De adjunct- directeur zal optreden als brugfiguur tussen de nieuwe leerkracht en de directeur. Zo zal de adjunct- directeur enkele klasbezoeken afleggen waarbij deze enkel coachend mag optreden. Daarbij staan een positieve begeleiding en het bieden van kansen om vanuit de eigen persoonlijkheid tot een volwaardig personeelslid en vakman uit te groeien op de eerste plaats. Onder geen beding kan de adjunct- directeur evaluerend of sanctionerend optreden. Op afgesproken tijdstippen zal de directeur het functioneren van de nieuwe leerkracht bespreken op basis van de aanbevelingen en bemerkingen van de adjunct- directeur.

- Functionerings- en evaluatiegesprekken dienen om het optimaal functioneren van leerkrachten te ondersteunen. Tijdens de functioneringsgesprekken is er een open overlegmoment tussen de leerkracht en de directeur waarbij op gelijkwaardig niveau problemen of bekommernissen kunnen worden aangehaald. Beide maken afspraken om aan kwaliteitsontwikkeling te doen in de daarop volgende periode. Tijdens het evaluatiegesprek worden deze punten geëvalueerd en volgt er een beoordeling. Het is de intentie van de directie om elke leerkracht met een tweejaarlijkse functionerings- en evaluatieprocedure te begeleiden. De toekomst zal echter moeten uitwijzen of deze visie praktisch realiseerbaar is.

- Navorming geschiedt tijdens een gemeenschappelijke pedagogische studiedag, waarvan de onderwerpen door het OVSG dan wel door andere specialisten gegeven worden. Daarnaast kan iedereen persoonlijk opteren voor het aanbod van het OVSG of mogelijk andere organisaties. De leraarskamer is bovendien het informatiekanaal voor alle pedagogische tijdschriften, nieuwe didactische middelen en plaatselijke nieuwtjes. Op basis van bepaalde tekortkomingen of afspraken tijdens de functioneringsgesprekken kunnen leerkrachten aangespoord worden om bepaalde navormingen te volgen. De academie zal op haar beurt het team jaarlijks bevragen naar specifieke vormingsnoden. Op basis van deze informatie kan een accuraat navormingsbeleid uitgetekend worden.

Ook kunnen er intern collega's zich kandidaat stellen voor het geven van een navorming. Hierbij kan er specifiek ingezet worden op competenties van specifieke leerkrachten.

4.3.2.3 Kwaliteitsontwikkeling inzake dienstverlening en klantvriendelijkheid

De academie wenst nadrukkelijk een sfeer van gastvrijheid te creëren. Iedereen is er te allen tijde welkom en kan om het even bij welke betrokkene informatie inwinnen, een gesprek aanvragen of interesse tonen. Steeds zal hij vriendelijk te woord worden gestaan.

Mensen die hun muzikale en/of verbale voelhorens willen uitsteken kunnen tijdens de "opendeurmaand", telkens georganiseerd in februari van het lopende schooljaar, elke avond terecht voor leerlingenvoorstellingen/toonmomenten.

Traditiegetrouw volgt er op deze opendeurmaand een opendeurdag waarbij in een korte tijdsspanne met alle disciplines kan kennis gemaakt worden.

Zo kunnen ze meer te weten komen over één of meerdere disciplines, informatie inwinnen over de school, de lessen in het algemeen of meer praktische informatie zoals het inschrijvingsgeld of het huren van een instrument.

In een ongedwongen sfeer worden zo de eerste stappen in onze academie gezet. Ook worden er proeflessen instrument of theater aangeboden zowel op het einde van het tweede semester als in het begin van het eerste semester. Uiteraard draagt dit bij tot een bewuste(re) keuze.

Om extra podiumervaring op te doen of als voorbereiding op de examens organiseren leerkrachten ook toonmomenten op andere tijdstippen in het schooljaar.

Ook staat het academieteam altijd klaar voor geïnteresseerden die een uiteenzetting wensen over de structuur van het kunstonderwijs, academie, ...

4.3.2.4 Kwaliteitsontwikkeling inzake uitstralingsactiviteiten en concerten

Muziek en theater zijn een sociaal-cultureel gebeuren en de academie staat dan ook midden in de samenleving. De bevolking van Lanaken, Bilzen en Zutendaal en iedereen die betrokken is of zich betrokken voelt bij de academie kan de toonmomenten bezoeken die georganiseerd worden om de culturele band tussen de academie en haar sympathisanten te versterken. Er wordt een breed scala van cultuur aangeboden, variërend van solistisch talent en gemengde bezettingen uit eigen school tot gerenommeerde solisten van buitenaf. Deze voorstellingen zijn, waar mogelijk, gratis toegankelijk. Zij worden aangekondigd via gemeentelijke infobladen, flyers, affiches, sociale media en de website van de gemeente.

Doorheen de jaren werd er een stevig netwerk uitgebouwd en nauwe samenwerkingsverbanden opgestart met diverse gemeentelijke diensten en organisaties in de regio. Vb. culturele centra, bibliotheken, scholen, ... horeca vb. Muziek aan Tafel.

Ook worden (talentvolle) leerlingen gemotiveerd om deel te nemen aan gerenommeerde jongerenwedstrijden zoals: Vlamo, Prinses Christina Concours, lid te worden van het Limburgs Orkest Jeugd en Muziek of een ander orkest in de regio.

Er worden geregeld finaleplaatsen cq. prijzen weggekaapt op voornoemde wedstrijden.

4.4 Doelstelling 4: Sociaal-culturele vorming

4.4.1 Culturele functie

Onze academie streeft ernaar leerlingen te vormen tot zelfstandige en zelfverantwoorde cultuurwezens. Aldus verhogen wij de cultuurcompetentie, zetten aan tot actieve of passieve culturele participatie en streven naar goed contact met het lokale verenigingsleven en/of gemeentelijke culturele organisaties.

4.4.2 Levenslang en levens- breed leren

Ook met betrekking tot de maatschappelijke tendens dat levenslang en levens- breed leren voor iedereen weggelegd mag zijn, neemt onze academie haar verantwoordelijkheid.

Waar vroeger over leren vooral gedacht werd in termen van “economisch meer rendement”, zijn wij van oordeel dat leren levens- breed moet zijn. M.a.w. eenzijdige educatie moet veelvormige educatie worden met verschillende leerdomeinen en sectoren.

De academie dient een positief klimaat t.a.v. educatie en leren te hanteren. Steeds vaker ontdekken leerlingen “the joy of learning”: leren en blijvend leren als humanistische weg voor zelfactualisatie.

We stellen steeds meer vast dat de leerlingen, na een afgeronde studie, voor een aanverwante opleiding muziek-woord inschrijven of lid blijven van een ensemble.

4.4.3 Sociale functie

De sociale functie houdt het bevorderen van een sociaal bewustzijn en van sociale vaardigheden in die de leerlingen in staat stelt positieve relaties met anderen op te bouwen en effectief deel te nemen aan sociale groepen waartoe hij/zij behoort. Daardoor komen de leerlingen voor zichzelf op en weten toch rekening te houden met anderen.

Positieve relaties met anderen zijn zo het gevolg van overleg, dialogen, het uitwisselen van belevingen, het samen creëren van iets, teamwork, motivering, relationele vaardigheden en sociaal bewustzijn.

4.4.4 Ethisch bewustzijn

Door middel van muziek en theater kan en wil onze school een positieve bijdrage leveren aan de vorming van het ethisch bewustzijn van de leerlingen. Zelfkritiek, verantwoordelijkheidsbesef, leerdiscipline en zelfbeheersing zijn bij uitstek onderdelen van dit persoonlijkheidsaspect die middels leerstof gevormd kunnen worden. Door positieve interactie met de leerkracht, medeleerlingen en de leerstof leert de leerling stapsgewijs kritisch te kijken naar zijn eigen prestaties, te bepalen welke leermomenten er voor hem zijn en dienaangaande actie te ondernemen. Hem wordt geleerd dat hij zelf mede verantwoordelijk is voor zijn eigen vorderingen doordat hij gedisciplineerd studeert aan de taken die hem opgedragen worden door de leerkracht. Hij kan m.a.w. in de thuissituatie en op school die keuzes maken die hem in staat stellen op een positieve manier in zijn eigen leerproces te staan.

4.4.5 Besluit

Een individuele culturele ontplooiing, zinvolle vrijetijdsbesteding en ontwikkeling van menselijk potentieel verbeteren niet alleen de individuele levenskwaliteit maar versterken ook de maatschappelijke cohesie in de sociale netwerken. Het is een middel tegen maatschappelijke verzuring. De academie dient voorwaarden te creëren voor rijk cultureel landschap, de culturele competentie te verhogen en de cultuurparticipatie te verruimen.

Een goede relatie met het sociaal-culturele leven is belangrijk. Zo dienen er op schoolniveau netwerken en samenwerkingsverbanden met scholen, verenigingen, koren en gemeentebesturen uitgebouwd te worden.

4.5 Doelstelling 5: Kwantiteitsontwikkeling

Het leerlingenaantal is bepalend voor het lestijdenpakket en het lescomfort van leerlingen en leerkrachten. Bij een negatief lestijdenpakket ontstaat er immers een sfeer van moedeloosheid en onrust onder het lerarenkorps: tijdelijke leerkrachten hangt een dreigend ontslag boven het hoofd en vast benoemde personeelsleden kunnen t.g.v. de regeling “Terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking” verplicht worden om in andere academies werk te verrichten.

Dit is niet bevorderlijk voor inzet en betrokkenheid van het korps. Het behoeft dan ook geen betoog dat onze academie het aantal leerlingen dat les volgt derhalve belangrijk vindt. Een aantal initiatieven worden ondernomen om tegemoet te komen aan de ontwikkeling van de kwantiteit:

- De eerste en de tweede graad van zowel het domein muziek als het domein theater worden op een goede geografische wijze aangeboden. Deze lessen worden ook, indien mogelijk, aansluitend op de dagscholen gegeven.
- Het is mogelijk om tijdens de derde en de vierde graad de instrument- en zanglessen te volgen in de wijkafdelingen.
- Er wordt de mogelijkheid geboden tot gespreid betalen voor volwassenen. Dit om tegemoet te komen aan de hogere inschrijvingsgelden voor deze doelgroep. Verder blijven de inschrijvingstarieven gematigd en worden er kortingen aangeboden voor specifieke doelgroepen. Ook wordt er gebruikt gemaakt van de gemeentelijke UitPas. Hiermee kan een leerling een korting bekomen op het inschrijvingsgeld en kan deze punten sparen voor eventuele acties bij andere UitPas- aanbieders.
- De academie hanteert een uitgebreid wervingsbeleid:
  - d.m.v. georganiseerde basisscholenbezoeken.
  - Een 15-tal kleine academieteams bestaande uit muzikaleer-, enkele instrumentleerkrachten en een theaterleerkracht bezoeken alle basisscholen van Lanaken, Bilzen en Zutendaal.
  - Deze bezoeken vinden jaarlijks plaats op het einde van het tweede semester en het begin van het eerste semester.
  - d.m.v. een opendeurmaand in februari gevolgd door een opendeurdag
  - d.m.v. het aanbod van proefflessen/ inlooperperiode.

Al deze initiatieven dragen bij tot een bewustere keuze voor een instrument en/of theater.

Bovendien staan deze initiatieven min of meer garant voor een constante aangroei van leerlingen in de eerste en de tweede graad. Dit komt ten goede aan de werkgelegenheid en indirect aan het pedagogisch en onderwijskundig klimaat binnen de school.

Belangrijk: gezien de capaciteitsproblemen in de hoofdschool te Gellik en de vestigingsplaats te Bilzen – centrum heeft het schoolbestuur in 2018 beslist om het leerlingenaantal te bevroren op 1150 à 1200 leerlingen. In schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 zijn er geen grote wervingsacties georganiseerd. Dit is duidelijk merkbaar in de inschrijvingen sinds de invoering van het nieuwe decreet.

4.6 Doelstelling 6: Opvoedingsmilieu

De groei van ieder mens naar een eigen persoonlijkheid voltrekt zich in verschillende milieus. Naast het gezin en de dagschool in het tweede milieu, is onze academie een belangrijke pijler van de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid van de leerlingen.

Aan de basis van dit secundaire opvoedingsmilieu ligt een gevoel van veiligheid in brede zin bij zowel de leerlingen als bij de ouders (het “zich thuis voelen” op school), als bij de leerkracht, is een belangrijke voorwaarde om goede resultaten te boeken.

Ten einde dit gevoel van veiligheid te bewerkstelligen is een goede communicatie tussen de leerkrachten c.q. de school en de ouders c.q. leerlingen van groot belang.

Dit betekent in de dagelijkse praktijk het volgende:

- De leerkracht is steeds het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen. Daarnaast biedt de klasagenda mogelijkheden om met de ouders te communiceren.
- Tweemaal per jaar worden de ouders uitgenodigd voor het bespreken van de resultaten bij het overhandigen van het rapport. Ook zijn er informele contactmomenten, bij een glaasje in een ongedwongen sfeer, aansluitend aan de leerlingenvoorstellingen.
- Bij lesuitval worden de ouders steeds telefonisch verwittigd, waardoor nodeloze verplaatsingen voorkomen kunnen worden.
- Na 2 à 3 onwettige afwezigheden wordt de leerling c.q. de ouders een afwezigheidskaart toegestuurd.

- Problemen van alle aard kunnen gemeld worden bij de leerlingenbegeleider, pedagogisch coördinator, administratie en directie . Deze trachten de problemen op te lossen en bewaken het onderwijsleerproces.
- Communicatie i.v.m. organisatie, structuur, roosters, vervangingen, leerlingenvoorstellingen en examens worden digitaal verstuurd.

Leerlingen en ouders dienen derhalve goed geïnformeerd te zijn over zaken die direct met het onderwijs te maken hebben. Er dient een sfeer van openheid en een positief klimaat te heersen. Binnen het team streven we ernaar om alle neuzen in één richting te doen wijzen. Onze academie kan slechts maximaal renderen indien zowel ouders als schoolteam hetzelfde doel nastreven. Dat betekent dat zij proberen om op opvoedkundig vlak gelijkloend te denken en te handelen.

Hoofdstuk 5: Beleidsintenties voor de periode 2021-2023

Actiepunten	nog te realiseren/ in de steigers	Gerealiseerd
1. Het optimaliseren van de infrastructuur in de vestigingsplaats Bilzen.	X	
2. Het uitwerken en organiseren van een grootse viering ter ere van het 50- jarig bestaan in 2022-2023.	X	
3. Extra podiumkansen bieden aan leerlingen uit de talentenklas d.m.v. samenwerkingsverbanden met gemeentelijke en andere diensten/organisaties	X	
4. Het aantrekkelijker(er) maken van de website en / of het aanmaken van een nieuwe site	X	
5. Een globaal actieplan opstellen voor het reviseren, herstellen of vervangen van huurinstrumenten.	X	
6. Het bestendigen van de samenwerkingsverbanden met CC Lanaken en andere organisaties	X	
7. Onderhoud en modernisering klaslokalen in de hoofdvestigingsplaats.	X	
8. Uitwerken van een digitale reclamecampagne.	X	
9. Werkgroepen opstarten i.v.m. evaluatie en leerplanontwikkeling.	X	
10. Het updaten van het APP, academiereglement en andere documenten.	X	
11. Het opstellen van competentiegerichte graadsplannen voor alle graden en alle vakken met horizontale en verticale samenhang.	X	
12. Het organiseren van een tevredenheidsenquête naar zowel leerlingen/ouders als naar leerkrachten.	X	
13. De academiewerking toetsen en verbinden aan het referentiekader voor onderwijskwaliteit.	X	
14. Optimaliseren van de lokalenbeschikbaarheid in alle vestigingsplaatsen.	X	
15. Een globaal actieplan opstellen voor het reviseren, herstellen of vervangen van piano's.	X	
16. Introductie van Google G- Suite als intern en extern communicatiemiddel.	X	